

Petr Sokol: Když je podvod legální

04.listopadu 2010

www.reflex.cz

04.11.2010

V letošních komunálních volbách se rozmohl problematický jev - nakupování voličských hlasů. Jak z toho ven?

Dosud převládal klasický volební podvod: před komunálními volbami se "stěhovaly" desítky voličů narychlo do jiných obcí, aby tam ovlivnily výsledky hlasování. Letos to pomohlo bývalému agentovi StB a antihrdinovi sametové revoluce Ludvíku Zifčákovi.

Tímto způsobem se probojoval do zastupitelstva Karlovy Studánky, když si přivezl 31 nových "občanů", dostal celkem 36 hlasů a jeho uskupení získalo dva mandáty v zastupitelstvu.

BULHARSKÁ CESTA

Nejvíce diskusí vyvolalo, že v řadě obcí se hlasy organizovaně nakupovaly mezi bezdomovci a dalšími sociálně slabými občany. Voliči byli svázeni mikrobusy, dostávali vyplněné hlasovací lístky a finanční odměnu v řádech stovek korun.

Praktiky nákupčích nebyly ještě tak sofistikované jako třeba v Bulharsku, kde už voliči dostávají digitální fotoaparát, aby ve volební místnosti zdokumentovali, že volili správně.

Přesto by tolerance tohoto jevu mohla vést k na prostému znevěrohodnění komunálních voleb, protože i malé množství voličů může zásadně změnit výsledek hlasování.

Stížnosti na letošní "koupené" volby v některých obcích nejspíše povedou k soudnímu přezkumu, který může skončit až u Ústavního soudu. Jaké jsou zákonné možnosti řešení tohoto politického problému?

CO ŘÍKÁ ZÁKON

Na tuto situaci by bylo možné vztáhnout tu část volebního zákona pro komunální volby, jež říká, že "každý volič hlasuje osobně". Jenomže to všichni "koupení" voliči dělají, a navíc další část zmíněného ustanovení říká, že není možné hlasování v zastoupení.

Podle právníků zůstává jako prostředek řešení trestní zákon. I tady jsou ale možnosti omezené.

Michal Bobek, který se jako jeden z mála věnoval této problematice, argumentuje ve svém článku na serveru www.jinepravo.cz, že se nejedná podle práva ani o podvod, ani o úplatkářství, protože placení voličům nenaplnuje znaky trestných činů.

MAŘENÍ VOLEB!

Jedinou možností, jak podivnou praxi kupování hlasů postihnout, zůstává využití paragrafu 177 trestního zákona, jenž trestá maření voleb. Doslova obsahuje ustanovení, že trestný čin páchá také ten, "kdo hrubým způsobem maří přípravy nebo průběh voleb do zákonodárných sborů nebo orgánů místní samosprávy anebo přípravy nebo průběh referenda". Zde hrozí trest od šesti měsíců až do tří let. Ale až letošní vyšetřování a případná následná soudní jednání ukážou, zda je možno aplikovat tento paragraf.

Reflex, 44/2010